

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук і права

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Шифр освітньої компоненти за ОП
281	“Публічне управління та адміністрування”, “Державне управління повоенною відбудовою інфраструктури територіальних громад”	OK5

“Затверджую”

Завідувач кафедри

Є. В. Перегуда

Розробник силябуса

С. О. Андреев

СИЛАБУС

OK5 “ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ”

(назва, шифр освітньої компоненти (дисципліни))

1) Статус освітньої компоненти: обов'язкова
2) Контактні дані викладача: проф., д. держ. упр., Андреев С. О.; e-mail: andreiev.so@knuba.edu.ua, тел. кафедри: 044-241-55-66; профіль викладача на сайті КНУБА: https://surl.li/pkixxa ; кафедра розташована у головному корпусі університету (к. 432, 432а)
3) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): OK02 “Методологічні засади наукових досліджень у галузі державного управління”, OK04 “Державне управління та місцеве самоврядування”
4) Коротка анотація дисципліни Освітня компонента “Правове регулювання публічного управління” є однією з обов'язкових компонент освітньо-професійної програми “Державне управління повоенною відбудовою інфраструктури територіальних громад” зі спеціальності 281 “Публічне управління та адміністрування” за другим (магістерським) рівнем. Ця освітня компонента має фундаментальний, засадничий характер для професійної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за вказаною спеціальністю та освітньою програмою. Навчальна дисципліна “Правове регулювання публічного управління” поєднує в собі окремі положення теорії держави і права, конституційного та адміністративного права України. Опанування здобувачами вищої освіти матеріалу зазначеної дисципліни є важливою умовою формування у них інтегральної компетентності щодо здатності розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Силабус освітньої компоненти “Правове регулювання публічного управління” складено на основі робочої програми відповідної навчальної дисципліни, освітньої програми “Державне управління повоенною відбудовою інфраструктури територіальних громад”, нормативних документів КНУБА, сучасних науково-навчальних джерел з правового регулювання публічного та державного управління, а також із теорії держави і права, конституційного та адміністративного права України. Мета освітньої компоненти “Правове регулювання публічного управління” – формування у здобувачів вищої освіти компетенцій у сфері правового регулювання публічного управління, передусім знань, умінь та навичок щодо правильного застосування чинного законодавства у процесі фахової практичної діяльності в органах публічної влади, підприємствах, установах, організаціях державної та комунальної форми власності, громадських об'єднаннях, інших організаціях публічної сфери.

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Шифр освітньої компоненти за ОП
281	“Публічне управління та адміністрування”, “Державне управління повоєнною відбудовою інфраструктури територіальних громад”	ОК5

5) Структура курсу:

Загальна кількість кредитів ECTS	4
Сума годин:	120
Вид індивідуального завдання	Контрольна робота у формі аналітичного завдання або реферату (творчої, дослідницької, самостійної роботи)
Форма контролю	Іспит

6) Зміст курсу¹:

МОДУЛЬ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ТА КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

Тема 1. **Принцип правової держави як конституційно-правова настанова** (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.).

1. Співвідношення правової держави та верховенства права.
2. Елементи правової держави.

Практичне заняття 1. Принцип правової держави як конституційно-правова настанова.

Тема 2. **Публічне і приватне право в публічному управлінні** (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.).

1. Поняття та особливості публічного та приватного права.
2. Поняття та види суб'єктів публічного та приватного права.
3. Публічно-правові та приватно-правові форми публічного управління.

Практичне заняття 2. Публічне і приватне право в публічному управлінні.

Тема 3. **Конституційні засади принципу демократії в діяльності публічної адміністрації** (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.).

1. Сутність принципу демократії.
2. Інституційна легітимація органів державного управління (публічної адміністрації).
3. Легітимація рішень публічної адміністрації.

Практичне заняття 3. Конституційні засади принципу демократії в діяльності публічної адміністрації.

Тема 4. **Конституційна організація публічної влади** (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.).

1. Місце та роль суб'єктів здійснення влади у державному механізмі.
2. Інституційна організація публічної влади.
3. Взаємозв'язки в системі публічної влади.

Практичне заняття 4. Конституційна організація публічної влади.

¹ При складанні програми навчальної дисципліни (визначенні тем лекцій і тем практичних занять) розробником використано навчальний посібник: Право в публічному управлінні: навч. посіб. / Н. Г. Плахотнюк, та ін. Київ: 2018. 240 с.

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Шифр освітньої компоненти за ОП
281	“Публічне управління та адміністрування”, “Державне управління повоеною відбудовою інфраструктури територіальних громад”	ОК5

Тема 5. Правовий статус та повноваження публічно-владних інституцій (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.).

1. Поняття правового статусу органу публічної влади.
2. Повноваження органу публічної влади: поняття та види.
3. Наділення органів публічної влади повноваженнями.

Практичне заняття 5. Правовий статус та повноваження публічно-владних інституцій.

Тема 6. Підготовка та узгодження актів публічної адміністрації (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.).

1. Поняття та види актів публічної адміністрації.
2. Моделювання правових актів управління.
3. Загальні засади процедури прийняття та погодження правових актів.

Практичне заняття 6. Підготовка та узгодження актів публічної адміністрації.

Тема 7. Вирішення публічно-правових спорів адміністративними судами та Конституційним Судом України (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.).

1. Необхідність, сутність та форми конституційного судового контролю.
2. Адміністративна юстиція в Україні.

Практичне заняття 7. Вирішення публічно-правових спорів адміністративними судами та Конституційним Судом України.

МОДУЛЬ 2.

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПУБЛІЧНО-СЛУЖБОВИХ ВІДНОСИН

Тема 8. Правова природа службових відносин у сфері публічної служби (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.).

1. Публічна служба в Україні: поняття, види, правове регулювання.
2. Державна служба як публічний соціально-правовий інститут.

Практичне заняття 8. Вирішення публічно-правових спорів адміністративними судами та Конституційним Судом України.

Тема 9. Публічні службовці; поняття, види та правовий статус (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.).

1. Поняття публічних службовців та їх класифікація.
2. Правовий статус державних службовців: поняття та його складові.

Практичне заняття 9. Вирішення публічно-правових спорів адміністративними судами та Конституційним Судом України.

Тема 10. Організаційно-правовий механізм проходження публічної служби (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.).

1. Поняття організаційно-правового механізму проходження публічної служби.
2. Умови вступу на державну службу.
3. Стадії проходження державної служби та їх правове регулювання.

Практичне заняття 10. Вирішення публічно-правових спорів адміністративними судами та Конституційним Судом України.

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Шифр освітньої компоненти за ОП
281	“Публічне управління та адміністрування”, “Державне управління повоєнною відбудовою інфраструктури територіальних громад”	OK5

Індивідуальне завдання:

Індивідуальне завдання (контрольна робота) з дисципліни “Правове регулювання ПУ” може бути виконане здобувачем освіти одним з двох способів.

1. Здобувачам освіти, які претендують на підсумкову оцінку “відмінно” (“А” за шкалою ECTS), рекомендується виконати індивідуальне завдання аналітичного характеру шляхом аналізу правового акту або проекту такого акту органу публічної влади (наприклад, постанови чи розпорядження Кабінету Міністрів України, наказу центрального органу виконавчої влади (міністерства, служби, агентства), розпорядження голови обласної або районної державної адміністрації тощо), рішення органу місцевого самоврядування (наприклад, розпорядження виконавчого органу ради (міської, сільської, селищної) тощо). Під час відповідного аналізу необхідно (спираючись на рекомендований список літератури, а також теоретичні знання та вміння, отримані в процесі опанування навчального матеріалу дисципліни “Правове регулювання ПУ”, а також рекомендовану літературу) охарактеризувати вид правового акту та місце органу публічної влади, що видав відповідний акт, у системі державного управління, характер та природу правового акту (нормативно-правовий чи розпорядчий), предмет правового регулювання, сферу дії акту у часі, просторі та за колом осіб, дати правову оцінку основним структурним елементам правового акту, а також правильність його складання з точки зору основних правил юридичної техніки (чи не містить помилок, прогалин, суперечностей, чи відповідає межах та обсягу компетенції органу, що видав акт). Обов’язковою умовою виконання цього аналітичного завдання є пошук та виокремлення недоліків, суперечностей (колізій) та прогалин у відповідному правовому акті (проекті), обґрунтування пропозицій щодо оптимальних шляхів усунення цих недоліків.

2. Здобувачі освіти, які претендують на підсумкові оцінки “задовільно”, “добре” (“В”, “С”, “D”, “E” за шкалою ECTS), можуть зробити індивідуальне завдання з дисципліни “Правове регулювання ПУ” у вигляді реферату (творчої, дослідницької, самостійної роботи здобувача освіти). Рекомендований перелік тем додається. Наведений перелік тем не є вичерпним. Здобувач освіти може запропонувати власну тему, яку потрібно попередньо узгодити із викладачем. Рекомендовано обирати тему індивідуального завдання, яка має практичне спрямування та додатково розкриває проблемне питання лекції чи-то теми практичного заняття.

Технічні вимоги до індивідуального завдання: рекомендований обсяг роботи – 15–20 стор., не рахуючи додатків та списку використаних джерел. Текст набирається у редакторі MS Word, розширення *.doc; *.rtf; шрифт – Times New Roman, кегель – 14, міжрядковий інтервал – 1,5; поля (верхнє та нижнє – 20 мм., ліворуч – 30 мм., праворуч – 15 мм.), абзацний відступ 1,25 см.

Індивідуальне завдання має містити титульний аркуш (зразок оформлення додається), де слід обов’язково зазначити: повну назву закладу вищої освіти, інституту та кафедри (вгорі сторінки на окремих рядках, вирівнювання по центру); тему індивідуального завдання (великими літерами, вирівнювання – по центру сторінки); прізвище, ім’я та по-батькові студента, який виконав завдання, та номер навчальної групи (вирівнювання – по центру сторінки); далі нижче через декілька прогалин наводиться: П.І.Б., посада та науковий ступінь викладача, який викладає компоненту (вирівнювання – по правому краю сторінки); внизу сторінки потрібно вказати: “м. Київ – _____ рік”.

Індивідуальне завдання обов’язково мусить мати: зміст з нумерацією сторінок (не менше трьох окремих питань, що розкривають обрану тему дослідження), посилання на всі літературні джерела по тексту праці, список використаних джерел (не менше 15-20 джерел).

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Шифр освітньої компоненти за ОП
281	“Публічне управління та адміністрування”, “Державне управління повоєнною відбудовою інфраструктури територіальних громад”	OK5

Потрібно посилається на актуальні літературні та інші інформаційні джерела, більшість яких не пізніше ніж за останні п'ять років. Таких джерел має бути не менше 60% від загальної кількості джерел. Слід використовувати переважно джерела наукового та науково-аналітичного характеру (монографії, наукові статті, доповіді, звіти), актуальні нормативно-правові акти. Також вітається широке використання іншомовних джерел та висвітлення зарубіжного, зокрема європейського досвіду.

Текст індивідуального завдання (або реферату) обов'язково має містити посилання (у квадратних дужках: “[_, с. ____]”) на конкретне джерело інформації із вказівкою сторінки, з якої процитовано текст.

Список використаних джерел подається в алфавітному порядку після тексту та оформлюється згідно з ДСТУ 8302:2015 “Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання”.

Під час пошуку та аналізу інформаційних джерел здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватись Рекомендацій щодо припинення (обмеження) використання джерел інформації росії та білорусі у наукових публікаціях Комітету з питань етики Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, протокол № 36 (46) від 30.11.2023 (докладніше за посиланням: <http://surl.li/tfjhmo>).

Індивідуальне завдання, виконане згідно із наведеними вище вимогами, подається надсилається здобувачем освіти на електронну пошту викладача – andreiev.so@knuba.edu.ua та завантажується здобувачем освіти у відповідний каталог команди MS Teams у термін не пізніше, ніж за 2 тижні до запланованої дати іспиту. Викладач має право вимагати від студента доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Рекомендована тематика індивідуальних завдань

1. Пріоритетні напрями та механізми розвитку України як правової держави.
2. Роль судової влади у правовій державі.
3. Особливості правового статусу органу державної влади (на вибір) як юридичної особи публічного права.
4. Правовий режим діяльності громадських об'єднань та інших непідприємницьких товариств як суб'єктів публічного управління.
5. Роль права у розвитку інститутів громадянського суспільства в Україні.
6. Правові механізми забезпечення участі громадянина в публічному управлінні.
7. Роль адміністративної юстиції у забезпеченні судового захисту громадянина від правопорушень з боку суб'єктів владних повноважень.
8. Правове забезпечення принципу демократичної держави в Україні: теорія та практика.
9. Правозастосовні проблеми доступу до публічної інформації в Україні.
10. Громадська експертиза як ефективний інструмент публічного управління в сучасних умовах.
11. Принцип законності в діяльності органів публічного управління України.
12. Принцип верховенства права в діяльності органів публічного управління України.
13. Проблеми адаптації національного законодавства до стандартів Європейського Союзу.
14. Перспективні напрями вдосконалення правових засад системи державного управління у контексті євроінтеграції України.
15. Взаємозв'язок правового регулювання та державного управління.
16. Організаційно-правові засади взаємодії місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Шифр освітньої компоненти за ОП
281	“Публічне управління та адміністрування”, “Державне управління повоєнною відбудовою інфраструктури територіальних громад”	ОК5

17. Місце та роль правового механізму (механізму правового регулювання) в системі механізмів державного управління. 18. Сутність імперативного методу правового регулювання державно-управлінських відносин. 19. Конституційний принцип розподілу державної влади як одна із фундаментальних засад вітчизняної системи державного управління. 20. Адміністративна відповідальність посадових осіб у сфері державного управління. 21. Адміністративно-правовий статус виконавчих органів міських рад. 22. Конституційно-правові засади організації та функціонування системи органів державної влади в Україні. 23. Основні елементи правового статусу органу державної влади та напрями їх удосконалення. 24. Організаційно-правові засади проходження публічної служби в Україні. 25. Особливості правового статусу центральних органів виконавчої влади. 26. Правове регулювання нормотворчої діяльності органів виконавчої влади. 27. Правові засади діяльності місцевих державних адміністрацій в системі органів виконавчої влади. 28. Органи місцевого самоврядування в системі організації публічної влади в Україні 29. Особливості конституційно-правового статусу Президента України та напрями його вдосконалення. 30. Конституційно-правові засади функціонування системи судової влади в Україні. 31. Правові проблеми реалізації завдань адміністративної реформи в Україні та шляхи їх вирішення. 32. Особливості актів реалізації прав і обов’язків у сфері державного управління. 33. Правотворчість та її роль у державному управлінні. 34. Правове регулювання діяльності місцевих органів виконавчої влади. 35. Аналіз чинників, які впливають на ефективність правового регулювання державно-управлінських відносин. 36. Юридична техніка у правотворчій діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. 37. Прогалини в чинному законодавстві та засоби їх подолання і заповнення. 38. Специфіка субсидіарного застосування норм різних галузей права до державно-управлінських відносин. 39. Правозастосовна діяльність органів місцевого самоврядування України: питання теорії та практики. 40. Правові акти державного управління: поняття, класифікація, проблеми розроблення та впровадження. 41. Правовий режим наказів та інших актів центральних органів виконавчої влади. 42. Конституційно-правові способи захисту прав та свобод людини і громадянина. 43. Особливості правових актів місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. 44. Правовий статус міністерства в системі органів державної влади України. 45. Шляхи та можливості систематизації законодавства в окремих сферах державного управління (за вибором). 46. Особливості юридичної відповідальності в публічному управлінні. 47. Особливості дисциплінарної відповідальності державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування.

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук і права

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Шифр освітньої компоненти за ОП
281	“Публічне управління та адміністрування”, “Державне управління повоєнною відбудовою інфраструктури територіальних громад”	ОК5

48. Правові гарантії забезпечення конституційних прав і свобод людини і громадянина.
49. Стан і напрямки розвитку правової культури і правосвідомості публічних службовців України.
50. Шляхи вдосконалення правового статусу окремих суб’єктів управління та посадових осіб (народних депутатів України, державних службовців, посадових осіб органів місцевого самоврядування тощо)
7) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни: https://surl.li/fryfqa